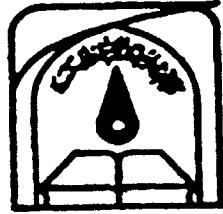

۲۱۳/۱۳

دانشگاه تربیت مدرس
دانشکده علوم انسانی

پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی
«گرایش مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی»

نقش سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در
فراخوانی نیروهای بسیج

محمد عباسعلی برات

۸۹۴۳

استاد راهنما
جناب آقای دکتر عادل آذر

استاد مشاور
جناب آقای دکتر علی رضائیان

تابستان ۷۹

۳۱۳۱۳

تاییدیه اعضای هیئت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضاء هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه آقای محمد عباسعلی برات تحت عنوان نقش سیستم های اطلاعاتی مدیریت در فراخوانی نیروهای بسیج را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

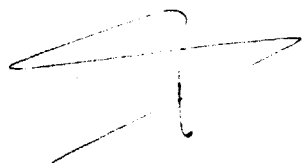
اعضاء هیئت داوران:

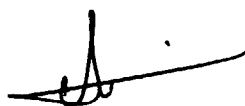
۱- استاد راهنما - دکتر عادل آذر

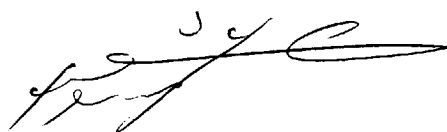
۲- استاد مشاور - دکتر علی رضائیان

۳- استاد ناظر - دکتر امیر مانیان

۴- استاد ناظر - دکتر علی اصغر انواری رستمی

۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی - دکتر عادل آذر

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به مرکز نشر دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه)، عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته مدیریت دولتی است که در سال ۱۳۷۹ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی جناب آقای دکتر عادل آذر و مشاوره جناب آقای دکتر علی رضائیان از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های نشریات دانشگاه تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به مرکز نشر دانشگاه اهدا کند دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۲ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تأمین نماید.

ماده ۶: اینجانب محمد عباسعلی برات دانشجوی رشته مدیریت دولتی مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

با احترام

محمد عباسعلی برات

تقدیم

- بسیجیان مخلص
- الگوی بسیجیان حضرت علی (ع)
- امام بسیجیان (ره)
- شهدا، جانبازان و ایثارگران
- رهبران و رهروان صدیق و صالح
- آنانکه در راه خدا عاشقانه و گمنام قدم برمی دارند.

با تشکر و قدردانی از:

جناب آقای دکتر عادل آذر، استاد محترم راهنما:

بخاطر زحمات خالصانه و بی دریغ در طول انجام تحقیق و دوران تحصیلات دانشگاهی.

جناب آقای دکتر علی رضائیان، استاد محترم مشاور:

بخاطر قبول زحمات و راهنمایی های خالصانه در طول انجام تحقیق و دوران تحصیلات دانشگاهی.

جناب آقای دکتر امیر مانیان، استاد محترم ناظر:

بخاطر قبول زحمات و راهنمایی های بی دریغ در هدایت تحقیق و دوران تحصیلات دانشگاهی.

جناب آقای دکتر علی اصغر انوار رستمی، استاد محترم ناظر:

بخاطر قبول زحمت و راهنمایی در پایان نامه.

جناب آقای منصوری

بخاطر قبول زحمت تحلیل داده های آماری.

کلیه همکارانم در بسیج مقاومت خراسان، مازندران، کرج و شهریار

بخاطر قبول زحمات توزیع، تکمیل و جمع آوری پرسشنامه ها.

«چکیده پایان نامه»

در عصر ارتباطات و اطلاعات طراحی سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت جهت اتخاذ تصمیمات بهینه و توانایی دستیابی سریع و به موقع به اطلاعات مربوط به یک برتری رقابتی مهمی - بخصوص در شرایط عدم اطمینان و بحرانی - محسوب می‌شود.

این تحقیق با عنوان «نقش سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت در فراخوانی نیروهای بسیج» با پنج فرضیه اخصر در مورد میزان ارتباط سیستم‌های اطلاعاتی موجود با افزایش سرعت، کاهش هزینه، افزایش تعداد نیروها، برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تصمیم‌گیری شروع شد.

به منظور بررسی فرضیه‌های فوق از یک پرسشنامه که حاوی یک مقدمه در خصوص اهمیت بکارگیری سیستم‌های اطلاعاتی در بسیج و لزوم اطلاع از کمیت و کیفیت نیروهای بسیج بود در دو بخش مشخصات پاسخگو و سؤالات فرضیه‌ها طراحی و توزیع گردید.

پس از بررسی داده‌های جمع‌آوری شده و تجزیه تحلیل آنها و مصاحبه با مدیران و کارشناسان و مشاهده سیستم‌های اطلاعاتی موجود، با استفاده از نرم‌افزار SPSS و آزمون‌های ضریب همبستگی رتبه‌ای اسپرمن - براون و آزمون استقلال χ^2 ، نتایج حاصله از ارتباط معنی‌دار در سطح اطمینان موردنظر برای سه فرضیه اول و عدم ارتباط معنی‌دار در سطح اطمینان موردنظر برای دو فرضیه نهایی را دربرداشت.

از آنجا که سیستم‌های اطلاعاتی موجود توانایی پاسخگویی به نیاز مدیران در برنامه‌ریزی نیروی انسانی و تصمیم‌گیری را ندارند، لزوم طراحی سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت (MIS) زیرنظر مدیر عالی سازمان با تحت پوشش قراردادادن کلیه رده‌های بسیج از طریق تشکیل مرکز سیستم‌های اطلاعاتی، امری ضروری و لازم به نظر می‌رسد.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات	
۱-۱- مقدمه.....	۲
۲-۱- تعریف مسأله.....	۳
۳-۱- اهمیت موضوع.....	۳
۴-۱- اهداف موضوع.....	۵
۵-۱- قلمرو موضوع.....	۶
الف) قلمرو موضوعی.....	۶
ب) قلمرو مکانی.....	۷
۶-۱- فرضیات تحقیق.....	۷
۷-۱- سابقه تحقیق.....	۸
۸-۱- محدودیتهای تحقیق.....	۸
۹-۱- واژگان تخصصی.....	۸
۱-۹-۱- داده.....	۸
۲-۹-۱- اطلاعات.....	۹
۳-۹-۱- سیستم.....	۹
۴-۹-۱- سیستمهای اطلاعاتی.....	۹
۵-۹-۱- سیستمهای اطلاعاتی مدیریت.....	۱۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل دوم: مبانی نظری و ادبیات موضوع	
۱-۲-۱-۲ نگاه کلی بر سیستمها	
۱-۱-۲-۱- سیر تحول علم مدیریت.....	۱۲
۲-۱-۲-۲- تحولات در فن آوری اطلاعات.....	۱۲
۳-۱-۲-۳- روند تکاملی فن آوری اطلاعات.....	۱۳
۴-۱-۲-۴- زمینه‌های پیدایش انقلاب اطلاعات.....	۱۴
۵-۱-۲-۵- انفجار اطلاعات.....	۱۴
۶-۱-۲-۶- تصورات غلط پیرامون اطلاعات.....	۱۵
۲-۲-۲- فن آوری اطلاعات و کنترل سازمان.....	۱۶
۱-۲-۲-۱- مفهوم اطلاعات.....	۱۶
۲-۲-۲-۲- ضرورت اطلاعات.....	۱۶
۳-۲-۳-۲ مبانی سیستم.....	
۱-۳-۲-۱- تعریف سیستم.....	۱۸
۲-۳-۲-۲- عناصر سیستم.....	۱۸
۳-۳-۲-۳- طبقه‌بندی سیستم‌ها.....	۱۹
۴-۲-۴-۲ مشخصات سیستم‌های اطلاعاتی.....	
۱-۴-۲-۱- سیستم‌های پردازش مبادلات.....	۲۰
۲-۴-۲-۲- سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت.....	۲۱
۳-۴-۲-۳- سیستم‌های پشتیبانی تصمیم.....	۲۱
۴-۴-۲-۴- سیستم‌های اتوماسیون اداری.....	۲۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۲-۴-۵- سیستم‌های اطلاعاتی مدیران ارشد	۲۵
۲-۴-۶- سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک	۲۶
۲-۵-۵- اهمیت مدیریت اطلاعات	۲۶
۲-۵-۱- افزایش پیچیدگی در کار مدیریت	۲۷
۲-۵-۲- دسترسی به ابزارهای تصمیم‌گیری	۲۷
۲-۵-۳- اهمیت تئوری مدیریت در مدیریت اطلاعات	۲۸
۲-۵-۴- اهمیت تئوری سازمان برای مدیریت اطلاعات	۲۸
۲-۵-۵- نقش مدیران عالی سازمان در سیستم‌های اطلاعاتی	۲۹
۲-۶-۶- سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت	۲۹
۲-۶-۱- تعریف سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت	۳۰
۲-۶-۲- اجزاء سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت	۳۰
۲-۶-۳- ساختار سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت	۳۱
۲-۷-۷- چارچوب برنامه‌ریزی سیستم‌های اطلاعاتی	۳۲
۲-۷-۱- عوامل حیاتی موفقیت	۳۳
۲-۷-۲- مدل مرحله‌ای نولان	۳۴
۲-۸-۸- ارزیابی برنامه‌ریزی سیستم‌های اطلاعاتی استراتژیک	۳۸
۲-۹-۹- مشکلات بکارگیری کامپیوتر در سازمانهای دولتی ایران	۴۰
۲-۱۰-۱۰- مقدمه‌ای بر تجزیه تحلیل و طراحی نظام یافته سیستم	۴۱
۲-۱۰-۱- چرخه حیات ایجاد سیستم	۴۴
۲-۱۱-۱۱- طراحی و برنامه‌ریزی سیستم	۴۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴۵	۲-۱۱-۱- هدف سیستم
۴۵	۲-۱۱-۲- اهداف طراحی سیستم
۴۶	۲-۱۱-۳- ضرورت طراحی سیستم بهینه
۴۷	۲-۱۱-۴- ضرورت طراحی سیستم جامع
۴۸	۲-۱۱-۵- مفروضات زیربنایی طراحی سیستم
۴۸	۲-۱۲- طراحی مفهومی سیستم جدید
۴۸	۲-۱۲-۱- مفاهیم طراحی خام (مفهومی)
۵۱	۲-۱۲-۲- تعریف مسائل
۵۱	۲-۱۲-۳- تعیین اهداف کوتاه مدت سیستم
۵۲	۲-۱۲-۴- تعیین نیازهای اطلاعاتی
۵۲	۲-۱۲-۵- تعیین منابع اطلاعاتی
۵۳	۲-۱۲-۶- تحلیل و ترکیب
۵۳	۲-۱۲-۷- طراحی طرحهای مفهومی بدیل و انتخاب یکی از آنها
۵۳	۲-۱۲-۸- مستندسازی محتوای سیستم
۵۴	۲-۱۲-۹- تهیه گزارش طراحی مفهومی
۵۵	۲-۱۳- طراحی تفصیلی سیستم جدید
۵۵	۲-۱۳-۱- هدف طراحی تفصیلی سیستم
۵۷	۲-۱۳-۲- ضرورت آگاهی اعضای سازمان از هدف و نحوه طراحی سیستم
۵۷	۲-۱۳-۳- برنامه ریزی پروژه
۵۷	۲-۱۳-۴- تشخیص شاخصهای غالب و داد و ستد برای سیستم

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۲-۱۳-۵- تعریف و تشریح خرده سیستم ها.....	۵۸
۲-۱۳-۶- اطلاعات مورد نیاز برای تشریح خرده سیستم ها.....	۵۸
۲-۱۳-۷- نحوه کسب اطلاعات.....	۵۸
۲-۱۳-۸- ایجاد بانک اطلاعاتی.....	۵۹
۲-۱۳-۹- مدل سازی سیستم.....	۵۹
۲-۱۳-۱۰- تهیه نرم افزار.....	۶۰
۲-۱۳-۱۱- تعیین شکل باز داده ها در مدیریت.....	۶۰
۲-۱۳-۱۲- آزمایش سیستم با استفاده از شبیه سازی.....	۶۰
۲-۱۴-۱۴- استقرار، ارزیابی و نگهداری سیستم.....	۶۱
۲-۱۴-۱- برنامه ریزی استقرار.....	۶۴
الف) تشخیص و تعیین کارهای استقرار.....	۶۴
ب) برقراری رابطه بین کارها.....	۶۴
ج) تهیه جدول زمان بندی شده.....	۶۵
د) برنامه ریزی کار، زمان، و هزینه.....	۶۵
ه) طراحی سیستم کنترل و گزارش گیری.....	۶۵
۲-۱۵-۱۵- تصمیم گیری.....	۶۶
۲-۱۵-۱- تعریف تصمیم گیری.....	۶۶
۲-۱۵-۲- اهمیت تصمیم گیری.....	۶۶
۲-۱۵-۳- موقعیت شناسی.....	۶۶
۲-۱۵-۴- فرآیند منطقی حل مسأله.....	۶۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶۸	۲-۱۵-۵- انواع تصمیم
۶۸	الف) تصمیم‌های برنامه‌ریزی شده
۶۹	ب) تصمیم‌های برنامه‌ریزی نشده
۶۹	۲-۱۵-۶- تصمیم‌گیری در بحران
۷۱	۲-۱۶- برنامه‌ریزی
۷۱	۲-۱۶-۱- فلسفه برنامه‌ریزی
۷۱	۲-۱۶-۲- ضرورت برنامه‌ریزی
۷۱	۲-۱۶-۳- تعریف اصل برنامه‌ریزی
۷۲	۲-۱۶-۴- تعریف برنامه‌ریزی نیروی انسانی
۷۲	۲-۱۶-۵- وظایف مدیریت منابع انسانی
۷۲	الف) وظایف مدیریتی
۷۲	ب) وظایف عملیاتی
۷۳	۲-۱۶-۶- برنامه‌ریزی در محیط نامطمئن
۷۴	۲-۱۷- استراتژی‌های محوری
۷۴	۲-۱۷-۱- کاهش هزینه
۷۴	۲-۱۷-۲- سرعت

فصل سوم: روش تحقیق

۷۷	۳-۱- روش تحقیق
۷۷	۳-۱-۱- روش کتابخانه‌ای

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷۷	۳-۱-۲- روش میدانی
۷۷	۳-۲- تعیین جامعه آماری
۷۸	۳-۳- قلمرو تحقیق
۷۸	الف) بعد مکانی
۷۸	ب) بعد زمانی
۷۸	۳-۴- روش های جمع آوری اطلاعات
۷۸	۳-۴-۱- روش پرسشنامه
۷۹	۳-۴-۲- روش مصاحبه
۷۹	۳-۴-۳- روش مشاهده
۸۰	۳-۵- روش های تحلیل آماری
۸۰	۳-۶- اعتبار پرسشنامه

فصل چهارم: یافته ها و تجزیه تحلیل آنها

۸۲	۴-۱- تجزیه تحلیل شاخص های آماری
۸۳	۴-۱-۱- بخش توصیفی
۸۳	الف) مقاطع تحصیلی
۸۴	ب) سابقه خدمتی
۸۵	ج) واحد سازمانی
۸۵	د) سطوح مدیریت
۸۶	ه) شهرستان محل خدمت

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
و) میزان آشنایی با رایانه	۸۷
ز) میزان آشنایی با سیستم‌های اطلاعاتی	۸۸
۴-۱-۲- طبقه‌بندی و توصیف جامعه آماری و آزمون دوجمله‌ای	۸۹
الف) آزمون فرضیه اول	۹۰
ب) آزمون فرضیه دوم	۹۱
ج) آزمون فرضیه سوم	۹۲
د) آزمون فرضیه چهارم	۹۳
ه) آزمون فرضیه پنجم	۹۴
۴-۲- بخش استنباطی	۹۶
۴-۲-۱- آزمون فرض آماری	۹۶
آزمون فرضیات	۹۷
الف) آزمون فرضیه اول	۹۸
ب) آزمون فرضیه دوم	۹۹
ج) آزمون فرضیه سوم	۹۹
د) آزمون فرضیه چهارم	۱۰۰
ه) آزمون فرضیه پنجم	۱۰۱
۴-۲-۱-۲- آزمون استقلال χ^2	۱۰۳
الف) آزمون فرضیه اول	۱۰۴
ب) آزمون فرضیه دوم	۱۰۵
ج) آزمون فرضیه سوم	۱۰۶